

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI – 4110-01-02/2013
R/13/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/13/001 – Ochrona praw autorskich w szkołach wyższych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 października 2011 r. do dnia zakończenia kontroli.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Karol Pokora, starszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 84741 z dnia 29 kwietnia 2013 r. 2. Violetta Nowak, starszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 84742 z dnia 29 kwietnia 2013 r. [dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa (dalej: SGH lub Uczelnia).
Kierownik jednostki kontrolowanej	prof. dr hab. Adam Budnikowski, rektor (kadencja 2008-2012) prof. dr hab. Tomasz Szapiro, rektor (kadencja 2012-2016). [dowód: akta kontroli str. 5-6]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie funkcjonowania systemu zapobiegania i wykrywania naruszeń praw autorskich w pracach dyplomowych.

W SGH ustanowiony został spójny i adekwatny system, mający na celu zapewnienie przestrzegania praw autorskich w pracach dyplomowych. W ramach systemu wdrożono szereg mechanizmów kontroli, wśród nich obligatoryjne badanie treści wszystkich prac licencjackich i magisterskich za pomocą komputerowego programu, wykrywającego zapożyczenia (ciągi identycznych wyrazów) m.in. z tekstów zamieszczonych w Internecie, prac wcześniej obronionych w SGH oraz prac wprowadzonych do baz danych innych kilkudziesięciu szkół wyższych. Kluczowym mechanizmem kontroli jest jednak opieka promotorska, której sposób prowadzenia jest istotnie zindywidualizowany. Za dobrą praktykę NIK uznaje wprowadzenie regulacji, eliminujących finansową motywację nauczycieli akademickich Uczelni do sprawowania opieki nad nadmierną liczbą studentów i/lub doktorantów. Ustalenia kontroli nie wskazują na to, aby w okresie objętym kontrolą wystąpiły przypadki naruszenia praw autorskich w pracach dyplomowych, co może świadczyć, iż ustanowiony system osiąga swoje cele.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości² w celu przeciwdziałania powstawaniu oraz wykrywaniu zjawisk patologicznych w zakresie naruszania praw autorskich w SGH ustanowiono szereg procedur i mechanizmów kontroli. Uregulowania dotyczące tych elementów systemu zawarte były m.in. w następujących aktach wewnętrznych Uczelni: regulaminie studiów w SGH³, regulaminie studiów doktoranckich w SGH⁴ oraz zarządzeniu rektora w sprawie zasad składania, archiwizowania i udostępniania prac dyplomowych⁵, zastąpionym od 18 lutego 2013 r. zarządzeniem rektora w sprawie prac dyplomowych⁶. Ponadto Senat Uczelni uchwalił regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad ich komercjalizacji w SGH⁷, wymagany art. 86c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym⁸. Regulamin ten określa m.in. prawa i obowiązki SGH, pracowników, studentów oraz doktorantów w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej.

[dowód: akta kontroli str. 45-169, 355-401, 1145-1154]

Spełniając wymóg, iż programy nauczania powinny uwzględniać zajęcia z ochrony własności intelektualnej⁹, przygotowanie studentów do pisania prac dyplomowych, w tym zapoznanie ich z regułami poprawnego cytowania, odbywało się na pierwszym roku studiów pierwszego (licencjackich) i drugiego stopnia (magisterskich) – studenci uczestniczyli w e-learningowym szkoleniu z zakresu podstaw ochrony własności intelektualnej. Od roku akademickiego 2012/2013 w programie studiów doktoranckich znajdował się obligatoryjny przedmiot „Ochrona własności intelektualnej”.

[dowód: akta kontroli str. 45-169, 199-212]

Wewnętrzne regulacje SGH nakładały na autorów prac dyplomowych obowiązek złożenia oświadczenia, iż praca została napisana samodzielnie i nie zawiera treści uzyskanych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, a także, że przedstawiona praca dyplomowa nie była wcześniej przedmiotem procedur związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w szkole wyższej.

[dowód: akta kontroli str. 381, 389-390]

Kluczowym mechanizmem kontroli, pozwalającym na skuteczne zapobieganie naruszeniom praw autorskich w pracach dyplomowych, jest opieka promotorska. Ogólne zasady dotyczące sposobu jej sprawowania na studiach pierwszego i drugiego stopnia były jednolite dla całej uczelni i określone w regulaminie studiów oraz wymienionych wyżej zarządzeniach rektora. Promotorzy zobowiązani zostali do dokonania oceny samodzielności pracy. Zarządzenie w sprawie zasad składania,

² Obowiązek jego tworzenia i doskonalenia wynika z rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego: z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 ze zm.) i z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232). Jak stanowi § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów (...) wewnętrzny system zapewnienia jakości może uwzględniać działania uczelni w zakresie zapobiegania i wykrywania plagiatów.

³ Załącznik do uchwały Senatu SGH z dnia 23 kwietnia 2008 r., a później załącznik do uchwały nr 628 Senatu Uczelni z dnia 25 kwietnia 2012 r.

⁴ Załącznik do uchwały Senatu SGH z dnia 19 kwietnia 2006 r. oraz załącznik do uchwały nr 590 Senatu SGH z dnia 22 lutego 2012 roku.

⁵ Zarządzenie nr 13 z dnia 16 marca 2010 r. ze zm.

⁶ Zarządzenie nr 7 z dnia 30 stycznia 2013 r.

⁷ Uchwała nr 76 Senatu SGH z 27 marca 2013 r.

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 582 ze zm.

⁹ Obowiązek ten wynikał z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166 ze zm.).

archiwizowania i udostępniania prac dyplomowych stanowiło m.in., iż w przypadku oceny pracy dyplomowej jako niesamodzielnej lub zawierającej intencjonalne zniekształcenia, promotor nie przyjmuje pracy i wnioskuję o uruchomienie wobec studenta procedury postępowania dyscyplinarnego. Zarządzenie w sprawie prac dyplomowych zawierało następujące postanowienia: *Praca powinna być opracowywana samodzielnie, pod kierunkiem naukowym promotora. Samodzielność pracy podlega weryfikacji, a jej procedura określona jest w załącznikach. W przypadku domniemania/przypuszczenia, iż pracę dyplomową lub jej fragmenty przygotowano niesamodzielnie, promotor przekazuje niezwłocznie taką informację do właściwego dziekana i odmawia przyjęcia pracy.*

[dowód: akta kontroli str.335-401]

Prace dyplomowe, zgodnie z regulaminem studiów, przygotowywane były pod opieką promotorów, a studenci uczestniczyli w 30-godzinnych jednosemestralnych (studia licencjackie), 60-godzinnych dwusemestralnych (studia magisterskie) seminariach dyplomowych oraz czterosemestralnych seminariach doktoranckich. System doliczeń godzinowych związanych z wypromowaniem pracy¹⁰, dawał promotorom prac magisterskich możliwość rozliczenia 10 godz., promotorom prac licencjackich 5 godz., natomiast dla prac doktorskich 60 godz. jako czas przeznaczony na konsultacje i ocenę pracy.

Możliwość sprawowania skutecznej opieki promotorskiej jest ograniczona w przypadku objęcia nią zbyt licznej grupy studentów i/lub doktorantów. W SGH wprowadzono mechanizm mający na celu wyeliminowanie ekonomicznej motywacji nauczycieli akademickich do takich działań. Uchwałą Senatu SGH określono maksymalną liczbę dodatków za promowanie prac licencjackich i magisterskich dla jednego promotora podczas jednego roku akademickiego na poziomie 24¹¹.

W okresie od 1 października 2011 r. do 31 maja 2013 r. w SGH obroniono 4117 prac dyplomowych (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych) pod opieką 392 promotorów. Określone w ww. zasadach limity na ogół nie były przekraczane, najczęściej pracownicy naukowci promowali od jednej do 20 prac dyplomowych w roku akademickim. Czterech nauczycieli akademickich wypromowało po więcej niż 70 prac w badanym okresie.

[dowód: akta kontroli str. 176-198, 213-303, 304-317]

Na Uczelni nie określono w formie pisemnej szczegółowych zasad opieki promotorskiej, sposób jej prowadzenia był więc istotnie zindywidualizowany. Jak wyjaśnił Tomasz Szapiro, Rektor SGH: (...) *opieka promotorska wynika przede wszystkim z tradycji akademickiej opartej na relacji mistrz – uczeń, mocno zakorzenionej w uczelniach. Sposób jej sprawowania w ogromnym stopniu zależy od osobistych cech zarówno nauczyciela akademickiego – mistrza, jak i studenta – ucznia.*

[dowód: akta kontroli str. 1132]

Przegląd sposobów sprawowania opieki promotorskiej przez 21 pracowników naukowo-dydaktycznych SGH, dobranych w sposób celowy spośród tych, którzy wypromowali największą liczbę prac¹², wskazuje, że powszechnie wymaganym warunkiem koniecznym zaakceptowania pracy dyplomowej jest wcześniejsze uzgodnienie jej tematu, struktury, bibliografii oraz omówienie stopnia szczegółowości badań (prace magisterskie). Promotorzy wymagali przedkładania

¹⁰ Określony w załączniku do uchwały nr 661 Senatu SGH z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad rozliczania z wykonania pensum dydaktycznego.

¹¹ Pkt 7 załącznika do uchwały Senatu SGH w sprawie zasad rozliczania z wykonania pensum dydaktycznego.

¹² Stanowili oni 5% ogólnej liczby promotorów, przy czym sprawowali opiekę nad 20% obronionych prac.

kolejnych rozdziałów pracy celem ich zatwierdzenia. Trzech z nich wskazało, iż odmawiali opieki promotorskiej studentom, którzy zgłaszali się na seminarium pod koniec semestru z gotową pracą dyplomową.

[dowód: akta kontroli str. 1226-1293]

W okresie objętym kontrolą obroniono w SGH 125 doktoratów. Na Uczelni nie było pisemnych procedur wewnętrznych regulujących kwestie zapobiegania naruszeniom praw autorskich przez doktorantów i pracowników naukowych w ich utworach naukowych. Rektor SGH wyjaśnił: *Potrzeba lub konieczność wprowadzenia i stosowania szczególnych procedur mających na celu zapobieganie naruszeniom praw autorskich istnieje wtedy, gdy negatywne zjawiska osiągają istotnie niebezpieczny poziom i standardowe procedury, takie jak postępowanie dyscyplinarne, cywilne lub karne, nie dają zadowalających rezultatów. W ocenie władz SGH taki niebezpieczny poziom naruszeń nie został osiągnięty. Nie ma zatem uzasadnienia dla wprowadzania rozwiązań nadzwyczajnych, zwłaszcza zakładających brak zaufania do etycznych postaw pracowników uczelni. Władze uczelni kładą szczególny nacisk na otwartość i przejrzystość w podejmowaniu decyzji i tworzeniu nowych regulacji. W kontekście etycznym ważny wydaje się element propagowania wzorcowych postaw i dobrych praktyk, a nie tylko zapisów legislacyjnych.*

[dowód: akta kontroli str. 1118, 1306-1319]

W celu badania samodzielności i oryginalności pracy dyplomowej oraz zapobiegania naruszeniom praw autorskich w powstających w Uczelni pracach, na mocy zarządzeń rektora wprowadzony został wymóg weryfikacji oryginalności wszystkich ukończonych prac magisterskich i licencjackich przy wykorzystaniu komputerowego programu antyplagiatowego. Program ten, wykorzystywany od 2004 r. na podstawie umów zawartych z dostawcą narzędzia, umożliwia sprawdzenie dokumentów w formie elektronicznej pod kątem ich podobieństwa do tekstów znajdujących się w zgromadzonej bazie danych oraz w zasobach internetowych. Baza danych zawierała teksty prac dyplomowych powstających w SGH oraz (od 24 października 2011 r.) na innych uczelniach, udostępniających sobie nawzajem własne zasoby¹³, a także teksty aktów prawnych. Narzędzie to nie wykrywa samodzielnie naruszenia praw autorskich – jego zadaniem jest dostarczanie informacji o rozmiarach i źródłach zapożyczeń w taki sposób, aby promotor, po analizie generowanego przez system antyplagiatowy raportu, podjął decyzję co do dalszego postępowania. Program posiada funkcjonalność, która pozwala na wykrycie w badanym dokumencie znaków pochodzących z alfabetów innych niż łacińskie, co może wskazywać na próbę intencjonalnego zaburzenia („oszukania”) działania narzędzia.

Na podstawie generowanego przez program raportu, promotor pracy zobowiązany był do wypełnienia formularza karty identyfikowania znamion pracy niesamodzielnej, co wymagało dokonania oceny samodzielności pracy, a także wskazania charakteru wykrytych podobieństw. Poprzez wskazanie odpowiedniej pozycji formularza, promotor dokonywał oceny, czy fragmenty zidentyfikowane jako podobne stanowią prawidłowo oznaczone cytaty, czy charakter pracy uzasadnia wykorzystanie ich w tak dużym stopniu, czy są to przypadkowe podobieństwa, czy też zbieżność z innymi tekstami nie jest przypadkowa i ma charakter niedopuszczalnych zapożyczeń. Na podstawie weryfikacji pracy, dokonanej przez promotora, na mocy jego decyzji praca jest dopuszczana do obrony, kierowana do poprawy lub – w przypadku pracy niesamodzielnej – kierowana do decyzji dziekana.

[dowód: akta kontroli str. 355-401, 476-480]

¹³ Na dzień 8 maja 2013 r. liczba ich wynosiła 76.

W okresie od 1 października 2011 r. do 30 czerwca 2013 r. przebadano programem antyplagiatowym wszystkie prace dyplomowe, które zostały obronione na Uczelni. Badanie dotyczyło 1269 prac licencjackich i 2846 prac magisterskich, w przypadku 4,6% z nich narzędzie wykazało na nadmierny (w stosunku do norm określonych w zarządzeniach rektora) stopień zapożyczeń. W okresie objętym kontrolą 100 takich prac dopuszczono do obrony bez wprowadzania zmian, natomiast 12 zostało skierowanych do poprawy. Żadna praca nie była uznana przez promotora za niesamodzielną. W wyniku badania prac systemem antyplagiatowym wystąpiło ostrzeżenie o zastosowaniu nietypowej czcionki w przypadku 124 prac licencjackich i 192 magisterskich. Przyczynami było wykorzystanie w pracy czcionek z różnych alfabetów, które zostały jednak właściwie użyte (np. do zapisania wzorów matematycznych).

[dowód: akta kontroli str. 501-572, 600-624, 1073-1100, 1324-1328, 1356]

Analiza treści oraz wygenerowanych przez system raportów dotyczących 10 prac magisterskich o najwyższych wskaźnikach stopnia zapożyczeń, wypromowanych w roku akademickim 2011/2012, wykazała, iż fragmenty tekstów wskazane przez system jako nieoryginalne opatrzone były przypisami, podającymi źródła pochodzenia zapożyczeń.

[dowód: akta kontroli str. 624-1070, 1101-1107]

Weryfikację kompletności i rzetelności dokumentów składanych wraz z pracą dyplomową (tzn. oświadczenia studenta o autorstwie, raportu generowanego przez system antyplagiatowy, karty identyfikowania znamion pracy niesamodzielnej oraz karty oceny pracy dyplomowej) powierzono pracownikom dziekanatów. Badanie 42 dobranych w sposób celowy akt studentów wykazało, że do wszystkich załączono kompletną dokumentację weryfikacji samodzielności przygotowania pracy dyplomowej.

[dowód: akta kontroli str. 1108-1109]

W SGH nie sprawdzano przy wykorzystaniu systemu antyplagiatowego prac „przejściowych” (semestralnych i zaliczeniowych), powstających w toku studiów ani prac doktorskich powstających na Uczelni, pomimo iż możliwość sprawdzania ich, bez ponoszenia dodatkowych opłat, przewidywała umowa zawarta z dostawcą narzędzia (w brzmieniu ustalonym w styczniu 2013 r.). Z wyjaśnień Tomasza Szapiro, Rektora Uczelni, wynika, iż działania takie, po przeprowadzonym pilotażu, mają być wdrożone od roku akademickiego 2013/2014.

[dowód: akta kontroli str. 428-433, 1113, 1118-1119, 1123]

Rektor Uczelni powołał rzeczników dyscyplinarnych: ds. studentów oraz ds. nauczycieli akademickich. Senat SGH powołał trzy komisje dyscyplinarne: ds. studentów, ds. doktorantów oraz ds. nauczycieli akademickich. W badanym okresie miał miejsce jeden przypadek sformułowania podejrzenia o naruszenie praw autorskich. Rzecznik dyscyplinarny SGH ds. studentów po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, zarzucił doktorantowi P.Z. popełnienie plagiatu w pracy doktorskiej i wniósł o ukaranie karą dyscyplinarną wydalenia z Uczelni. Po zapoznaniu się z opiniami promotora pracy oraz recenzenta, a także dwoma ekspertyzami sporządzonymi przez pracowników naukowych SGH, komisja dyscyplinarna ds. studentów zajęła następujące stanowisko: (...) *P.Z nie popełnił czynu zarzucanego mu przez Rzecznika i w związku z tym komisja nie ma podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w tej sprawie (...).* W ocenie komisji doszło natomiast do uchybień warsztatowych, niechlujstwa redakcyjnego, braku staranności i rzetelności badawczej.

Jak wyjaśnił Tomasz Szapiro, Rektor SGH, w sprawie doktoranta P.Z. komisja dyscyplinarna ds. studentów podjęła działania, gdyż w tym czasie komisja

dyscyplinarna ds. doktorantów nie była jeszcze powołana. Komisja dyscyplinarna ds. doktorantów jest powoływana i podejmuje odpowiednie działania, gdy pojawiają się przewinienia dyscyplinarne doktorantów. Przypadki takie zdarzają się w SGH bardzo rzadko. (...) przedmiotowa sprawa była jedynym przypadkiem podejrzenia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez doktoranta w kadencji 2008 – 2012. W SGH jest przyjęte, że nie powołuje się ciał kolegialnych, dla których w chwili powołania nie istnieją zadania do wykonania. Podejmując działania w przedmiotowej sprawie komisja dyscyplinarna ds. studentów była przekonana, że jest właściwa w sprawie doktoranta, jako studenta studiów trzeciego stopnia. Sprawa ta była opiniowana przez Zespół Radców Prawnych SGH i jest nadal wyjaśniana.

[dowód: akta kontroli str. 38-41, 1110-1112, 1114, 1294-1301, 1305]

Wśród studentów trzeciego roku studiów pierwszego stopnia, pierwszego i drugiego roku studiów drugiego stopnia oraz absolwentów SGH przeprowadzono (z wykorzystaniem poczty elektronicznej) ankietę dotyczącą ochrony praw autorskich na Uczelni. Uzyskano odpowiedzi od 267 studentów, głównie studiów stacjonarnych (85,4% respondentów), pierwszego i drugiego roku studiów drugiego stopnia (95%), którzy obronili prace licencjackie w 2011 lub 2012 r. (89%) i od 99 absolwentów, głównie studiów stacjonarnych (91%). Respondenci czuli się dobrze lub bardzo dobrze poinformowani o zasadach korzystania z cudzych opracowań i materiałów (67% odpowiedzi), obowiązujących na Uczelni procedurach (68% odpowiedzi studentów i 94% absolwentów) i konsekwencjach popełnienia plagiatu (61% odpowiedzi). W opinii 78% badanych informacje na temat obowiązujących na Uczelni zasad cytowania są powszechnie dostępne, a dzięki procedurom antyplagiatowym w SGH skutecznie wykrywane są plagiaty (tak uważa 61% studentów i 78% absolwentów). Oceniając konsekwencje popełnienia plagiatu w SGH 50% studentów i absolwentów uznało, że za popełnienie plagiatu student nie zostanie skreślony z listy studentów, wg 62% badanych za popełnienie plagiatu student dostaje karę dyscyplinarną lub obniżona zostaje ocena z przedmiotu lub pracy dyplomowej, natomiast 85% badanych uważa, że należy poprawić pracę ocenioną jako plagiat. 12% studentów i 7% absolwentów uważa, że praca dyplomowa będąca plagiatem będzie pozytywnie oceniona i obroniona, a według 9,8% respondentów nie wykryto na uczelni popełnionych plagiatów. Większość respondentów jest zdania, że w okresie objętym kontrolą studenci SGH nie udostępniali swoich prac innym studentom, 20% respondentów dopuszcza jednak wystąpienie ww. sytuacji. Większość studentów (76%) wysoko oceniła opiekę promotorską na Uczelni i działanie systemu antyplagiatowego (65%).

[dowód: akta kontroli str. 1329-1354]

W badanym okresie Uczelnia prowadziła działania edukacyjne związane z ochroną praw autorskich, skierowane do całej społeczności akademickiej – studentów, doktorantów i pracowników naukowych. W dniu 17 maja 2011 r. odbyło się szkolenie „Prawo autorskie w działaniach wydawniczych”, którego celem było zapoznanie pracowników Uczelni z zagadnieniami prawa autorskiego w aspekcie własnych publikacji i realizacji procesów wydawniczych. W dniu 23 kwietnia 2013 r. miało miejsce II Seminarium Naukowe Młodych Naukowców Kolegium Zarządzania i Finansów SGH, podczas którego odbył się wykład „Nierzetelności naukowe w ekonomii, finansach i zarządzaniu”. W nr 2/12 Gazety SGH ukazał się artykuł Romana Sobieckiego „Własność intelektualna w zglobalizowanym świecie”. Ponadto strony internetowe pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych Uczelni, umieszczone na serwerach uczelnianych, zawierały informacje dotyczące możliwości korzystania w celach edukacyjnych z materiałów tam zawartych oraz

zasady cytowania fragmentów artykułów i prac naukowych, objętych prawem autorskim¹⁴.

[dowód: akta kontroli str. 170-175, 1355]

Na Uczelni zapewniono szeroki dostęp do publikacji naukowych, niezbędnych do prowadzenia działalności naukowo-dydaktycznej. W ocenie NIK ma to istotne znaczenie dla zapobiegania ewentualnemu wykorzystywaniu w tej działalności publikacji pozyskanych z naruszeniem praw autorskich. Pracownicy naukowcy uczelni mogą ponadto zgłaszać propozycje tytułów książek, czasopism naukowych, dzienników krajowych i zagranicznych do zakupu do zbiorów Biblioteki SGH.

[dowód: akta kontroli str. 1135-1137]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ustalenia kontroli nie wskazują na występowanie w okresie objętym kontrolą przypadków naruszania praw autorskich w pracach dyplomowych. NIK zwraca jednak uwagę, iż wyniki przeprowadzonego badania ankietowego świadczą, iż ryzyko wystąpienia takich zjawisk nie powinno być bagatelizowane.

Zdaniem NIK, dobrą praktyką jest wprowadzenie rozwiązań wewnętrznych, eliminujących ekonomiczną motywację nauczycieli akademickich do obejmowania opieką promotorską więcej niż 24 studentów w jednym roku akademickim. Tym niemniej NIK zwraca uwagę, iż występowały przypadki, kiedy opieką tą obejmowano studentów w liczbie prawie dwukrotnie wyższej, co może istotnie ograniczać możliwości sprawowania skutecznego nadzoru nad procesem powstawania prac dyplomowych.

Analiza 42 kart identyfikowania znamion pracy niesamodzielnej, dotyczących prac o zawyżonym stopniu zapożyczeń wykazała, iż w sześciu przypadkach zostały one wypełnione przez promotorów w sposób nierzetelny, tzn. promotorzy nie wypełniali pozycji formularza, odnoszących się do oceny samodzielności pracy. Zdaniem NIK, z uwagi na zasadniczy charakter dokonania tego typu oceny przez promotorów, warto rozważyć potrzebę wprowadzenia skuteczniejszej weryfikacji sposobu wypełnienia ww. formularzy.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

¹⁴ Przykładowo: <http://akson.sgh.waw.pl/~wczyzo>, <http://akson.sgh.waw.pl/~aliedt/> copyright, dostęp dnia 20 czerwca 2013 r.

¹⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Kielce, dnia 29 lipca 2013 r.

Kontrolerzy
Karol Pokora
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Violetta Nowak
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Tadeusz Poddębniak

.....
podpis